

De Zeeliedenstaking

Openbare vergadering E.V.C.

Na opgemerkt te hebben dat de E.V.C. pas achter de staking gaat staan wanneer deze gemotiveerd is, opende de voorzitter de vergadering, om daarna het woord te geven aan een der stakende zeelieden, die de ontwikkeling van het conflict schetst. Daarin komt zeer sterk tot uitdrukking de rol van de oude C.B.T.-bestuurders. Zij wisten het klaar te spelen dat op een vergadering, die bezocht was door 250 leden, met een kleine meerderheid een contract aan te nemen voor 8000 zeelieden.

De verlaging die in het nieuwe contract tot uiting komt, varieert van f 120.— tot f 185.— per maand.

Mede-verantwoordelijk is de regering, want in overleg met haar is het contract tot stand gekomen. Toen op 4 April gemonsterd moest worden voor de S.S. Loppersum, op de nieuwe voorwaarden, is dit dan ook geweigerd. Dit hebben de reders aangegeven, om ieder verder contact te verbreken. Eerst varen, dan onderhandelen. Dat er reeds vanaf September van het vorige jaar door de zeelieden op gewezen is dat zij als leden van de E.V.C. mede-gehoord wilden worden en zij er geen genoegen mee namen, tot Augustus door te varen op het oude contract, werd met niets zeggende brieven afgemaakt. Spreker zei dat tot staking besloten was door de zeelieden en niet door de E.V.C.

Een Indonesisch zeeman, wekt dan op tot internationale solidariteit.

„Wij willen erkend worden als gelijkwaardige krachten met een gelijke beloning. Vele Indonesische zeelieden staken nu reeds zes maanden omdat zij weigerden de tegen Indonesië te gebruiken wapens te vervoeren. Zes maanden hebben zij al geen uitkering ontvangen en zijn

gehuusvest in lootsen die besmet zijn met schurft.”

Daarna behandelt Blokzijl de stakingen in het algemeen, Nederlaag van de zeelieden betekent nederlaag van de arbeidersklasse. Alle krachten moeten worden ingespannen, wil de staking gewonnen worden. Daarom heeft het bestuur besloten zolang de staking duurt het salaris van de betaalde E.V.C.-bestuurders te verlagen tot de stakersuitkering. B. becritiseerde de uitlating van Kupers, dat hij voor de fusie is met overname van het N.V.V.-programma, met afschaffing van de stakings-gymnastiek. B. wijst er op, dat zij nooit voor een „democratie” kunnen zijn waar 250 leden over 8000 beslissen. Het voorbeeld dat Kupers gebruikt van Frankrijk waar de regerings-„communisten” mede helpen iedere staking te breken, wordt door B. fel bestreden. Met stemverheffing beweert B., dat wij nu helemaal wel weten waar wij 17 Mei op moeten stemmen.

V. d. Berg uit Rotterdam deelt mede, dat de Rotterdamse arbeiders dit keer niet zo spontaan in staking zijn gegaan omdat zij in de vijf vorige stakingen vele ervaringen hebben opgedaan. Het regelmatig alleen-staan maakt huiverig om het stakingswapen te hanteren. Ook dit keer hebben zij veel te maken met laster en provocatie. Vele vaste havenarbeiders is reeds ontslag aangezegd en van de losse zijn de boekjes ingehouden. Spr. merkt op, dat een ongetekend manifest verspreid is, waarin wordt opgewekt de staking op te heffen. De stemming die deze vergadering bezielt, is voor Spr. voorwaarde, de strijd verder voort te zetten tot de overwinning. Met een opwekking de steuninzameling krachtig ter hand te nemen, werd deze vergadering, die door ruim 3000 arbeiders werd bezocht, gesloten.

Productie-Coöperaties

Een onzer lezers verzoekt o.a. het volgende onder de aandacht te willen brengen:

„Allereerst moeten we trachten, de kleine bedrijven zoveel mogelijk in eigen handen te nemen. Ten tweede: eigen woningen bouwen met winkels er aan verbonden. Ten derde: eigen inkoopcentrales voor de hele arbeidersmassa's. Daarvoor moet de hele arbeidersbevolking een fonds stichten bij een contributie van 10 cent per week; dan zullen we straks kunnen bouwen en produceren.

Dat het mogelijk is, is reeds vroeger gebleken. Bij stakingen en andere acties hebben de arbeiders zelf vroeger bedrijven in handen genomen en ze schakelden het grootkapitaal uit. Bijv. na de grote taxi-staking in 1923, toen de Luxe-taxi-verhuuronderneming „Asta” door de slachtoffers van de staking werd opgericht met behulp van de organisatie „Bewust Streven”, aangesloten bij het N.A.S. Dit is een voorbeeld van het bedrijf in eigen handen.

Ook iets over de landbouw. We moeten als arbeiders de kleine boertjes steunen door landbouwmachines en tractoren te hunner beschikking te stellen. Deze dingen moeten in stations onder gebracht worden, zodat iedere boer die gebruiken kan. Het moet dus niet, zoals de regering in Zeeland doet, door de kleine boeren beneden de 10 h.a. uit te schakelen en er grote bedrijven van te maken.”

We zijn het met de opvattingen van de inzender niet eens. Wel weten we, dat dergelijke gedachtegangen nog onder de arbeiders leven, omdat ze ruimte zoeken voor eigen initiatief bij eigen arbeid. En dergelijke gedachten leven dan vooral nog onder de arbeiders, die zelf nog in klein-kapitalistische verhoudingen leven, in streken, waar vooral veel kleinbedrijf is. Maar in de streken, waar vooral het grootkapitaal is ontwikkeld, in de scheepsbouw-, machine- en de grote levensmiddelenindustrie kan deze opvat-

ting van „het bedrijf in eigen handen” geen voet vatten. Onze lezer moet echter bedenken, dat vooral in de tegenwoordige tijd, waar de staat praktisch iedere onderneming onder controle stelt, of in ieder geval er naar streeft om dit te doen, voor het zelfstandige initiatief van productie-, of bouwcoöperatie's helemaal geen plaats meer is. Met het „particulier initiatief” is het praktisch zo goed als gedaan, of is in ieder geval op weg, te verdwijnen. Dit geldt evenzeer voor kleine particuliere kapitalisten als voor arbeidersgroepen, die gezamenlijk zelf als ondernemer willen optreden. In de grote lijnen bepaalt de regering, wat en hoeveel er gemaakt zal worden en ook door wie. Ze bepaalt tegelijk, hoeveel de arbeiders van de voortgebrachte goederen zullen verbruiken en hoeveel er naar het buitenland wordt uitgevoerd.

Naar onze mening heeft het denkbeeld van „de bedrijven aan de arbeiders” met de zelfstandige exploitatie van productie- of verbruikscoöperatie's niets te maken. Het gaat er om, dat de bedrijfspersonen zelf de regeling van de arbeidsprocessen en van de ordening van het maatschappelijk leven aan zich moeten trekken. En dat geldt in de eerste plaats voor de grote ondernemingen, die de beslissende plaats in de hele maatschappelijke productie hebben. Bij de tegenwoordige techniek komt verre de grote meerderheid van de goederenmassa uit de grote bedrijven. Wat de kleine daaraan toevoegen, is van ondergeschikt betekenis. Tenminste in de industrie. Verovering van de zeggingschap over de bedrijven sluit een strijd tegen de staat in zich. Daarom kan de arbeidersklasse geen meester over de productie worden, als ze niet meteen het staatsapparaat stuk slaat en haar eigen politiek-economische organen er tegenover opbouwt. Dat zijn haar arbeidersraden. Het is onmogelijk dat de arbeiders het eigen leven kunnen richten, zon-

der de politieke macht van de bezittende klasse en van de staat te breken. Wat we voor de algemene regeling van het arbeidsproces door de werkende bevolking zelf nodig hebben, is dan niet een stelsel van „onafhankelijke” coöperatie's, maar de belangrijkste daad van een zich-zelf-bepalende arbeidersbevolking is, dat algemene regels voor alle bedrijven gegeven worden, waarnaar ze hun productierekening doorvoeren. Deze algemene regeling bestaat daarin, dat de arbeidstijd de maatstaf voor de hele productie en distributie wordt, waardoor aan alle bedrijven tegelijk het winstbeginsel is uitgeschakeld. De goederen verschijnen daarmee niet meer in de maatschappij met een naambordje, hoeveel geld ze kosten, maar met een bordje, waarop staat, hoeveel arbeid, hoeveel arbeidsuren tot hun vervaardiging nodig was. Voor een planmatige productie is dat nodig, omdat een planmatige productie niets anders is, dan het verdelen van de beschikbare arbeidskrachten over de verschillende takken van bedrijf. Daarmee wordt dan meteen de hoeveelheid arbeidsuren, die iedereen heeft gewerkt, de maatstaf voor de consumptie. En wie niet werkt, valt dan automatisch buiten de consumptie. Geen pretti voorland voor aandeelhouders en voor de mensen met de dikke salarissen, die met de daadwerkelijke uitbuiting van de bevolking in de bedrijven en in de staat zijn belast.

Voor de niet-kiezers

Volgens de kieswet moet iedere tot kiezen gerechtigde persoon op tijd en op de juiste plaats verschijnen ter uitoefening van het kiesrecht. Van belang is hier de plicht zich te melden. Het niet uitoefenen van het recht wordt niet met straf bedreigd.

Bij niet verschijnen zonder geldige reden kan door den kantonrechter een geldboete worden opgelegd.

Bij wel verschijnen dient men er op toe te zien, dat de melding aangetekend wordt. Waarschijnlijk zal veelal de methode van doorstrepen van de naam gebruikt worden.

Accepteert men het door den voorzitter aangeboden biljet niet, dan wordt de naam aangetekend en komt later in het proces-verbaal van de stemming voor het Centraal stembureau. Dit geschiedt mede om het verschil te verklaren tussen het aantal uitgebrachte stemmen en het aantal opgekomen personen.

Zij, die het biljet aannemen, doch weigeren het voorgeschreven ritueel te volgen, worden door een wetsgetrouwen voorzitter hiertoe aangehouden en bij volharding in hun houding niet tot de stembus toegelaten. Het biljet moet dan worden teruggegeven. Verder behoeft niets gedaan of gezegd te worden.

Zo het hem interesseert kan hij toezien of de voorzitter het biljet met een stempel „onbruikbaar” enige keren bewerkt.

Voorts valt nog te vermelden, dat bij het toezien van de zetels slechts gerekend wordt met de uit de stembus komende wettige geldige stem-biljetten.

Vergadering

Ingezonden: De Stichting Consultatiebureaux voor Geslachtskunde zal in congres bijeen komen op 18 en 19 Mei te Amsterdam in hotel Krasnapolsky.

De eerste zitting, die op Zaterdag 18 Mei te 3 uur zal aanvangen, zal een openbaar en demonstratief karakter dragen: „De strijd tegen de seksuele nood en voor een gelukkig leven”.

18 Mei 1946

Prijs 15 cent

6e Jaargang - No. 20

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur:
TJEERD WOODSTRA
Voorl. adres: Beursstraat 17, A'dam-C.

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Adres administratie: Trosinghstraat 8
Postgros 168797 ten name van
Uitgeverij „De Vlam” — Amsterdam

VICTORIE-PLEIN

Int. Instituut
Soc. Geschiedenis
Amsterdam

Het bezoek van Churchill

Winston Churchill, oud-premier van het Verenigd Koninkrijk, is op bezoek geweest in Nederland. Hij heeft gelogeerd bij H.M. in het paleis op de Dam te Amsterdam. Aan de Leidse universiteit werd hij uitgeroepen tot doctor juris honoris causa. Hij woonde een plechtige zitting bij van de verenigde Kamers der Staten-Generaal, waar hij werd toegesproken en gehuldigd als „den groten staatsman, aan wien de ganse wereld verschuldigd is, dat tenslotte de onafhankelijkheid en de vrijheid der volkeren is bewaard gebleven.” In deze zitting hield Churchill zelf een antwoord-rede, waarin hij een pleidooi hield voor de vorming van „de Verenigde Staten van Europa”. En tenslotte heeft het gemeentebestuur van Amsterdam Churchill begiftigd met de Gouden medaille.

De pers heeft veel werk van het bezoek gemaakt en daarmee een massale belangstelling gewekt.

En inderdaad, de autotochten door stad en land zijn ware zegetochten geworden voor hem die door „Het Parool” betiteld werd met „de leeuw van Londen”. Overigens geen erg oorspronkelijke vinding en een duidelijke parodie op Clemenceau's benaming, afkomstig van 1914—1918, „de Franse tijger”. Het publiek heeft zijn hart kunnen ophalen aan de hertogshoed op de wandelstok, de traditionele sigaar (de grillen van het publiek schijnen nu eenmaal bevredigd te kunnen worden met dergelijke attributen als wandelstokken, parapluïes, sigaren, maarschalkstaven enz.), en de „zwerende vingers”. De gelegenheid werd benut voor een indrukwekkend „politieel en militair vertoon. Koninklijke standaards, motorgades met de vlag van Amsterdam, tram-marcherende politiemannen, Schouten-nachten midden op de dag, onbeweeglijke erewachten en daarbij behorende aspecties, hakkengeklak, dat alles, tot en aangeklede regimentsbok toe, beoorde bij het uiterlijk vertoon....

De een goed jaar geleden voorspelde, dat de Nederlandse bevolking datgene

wat toen zo vaak vol weerzin werd gehoord en gadeslagen van de Duitse bezetters, met bewondering, verheerlijking en gejubel zou aanvaarden, zodra het van andere zijde zou komen, werd schamper uitgelachen. Nu is het zover.

Wel is waar klonk er geen „Heil Hitler!” maar „Chu-hill!”, „Chur-chill!” Velen zijn opnieuw te vangen door persoons-verheerlijking, met fanfares, vlaggen en parades. Men leest in de burgerlijke pers, dat Churchill komt, de „hardnekkige doorzetter in het uur van de nationale ramp”. Hij, die door zijn „vasthoudendheid als oorlogsleider zo ontzaglijk veel heeft bijgedragen tot de overwinning”, „Ijzere volharding”, „Groot leider”, „De smid der victorie”. Wat klinkt het alles Stalinistisch en nazistisch!

„Wat deert het”, schrijft „Het Parool” in zijn: „Welkom Mr. Churchill”, „wat deert het, dat gij gerekend wordt tot de aanhangers van andere politieke opvattingen dan die, welke „Het Parool” voorstaat?”

Churchill komt hier natuurlijk niet om de rust te genieten, die de doctoren hem zowel vóór zijn bezoek twee maanden geleden aan de Verenigde Staten van Amerika, als nu vóór zijn bezoek aan Nederland zouden hebben voorgeschreven. Evenmin komt hij hier alleen om een openbare huldiging in ontvangst te nemen.

Waarom neemt de oude man niet de zo hoog nodige rust? Waarom geeft hij geen uitvoering aan het zo „belangelooos” door de Stalinistische „Waarheid” gegeven advies, om een vaste plaats in het oude manenhuis te betrekken? Zeker, de man is geen eerste minister van Engeland meer. Maar nog steeds vertegenwoordigt hij het Britse grootkapitaal. Nog immer is hij de vechter voor het Engelse imperium.

Dit imperium maakt moeilijke tijden door. Het is van de eerste plaats onder de grootmachten verdreven. Ja, het moet, als de

minste, de macht delen met de Verenigde Staten en Rusland.

De besprekingen over de vredesverdragen verkeren nog maar in het eerste stadium van voorbereiding en reeds blijken de geschillen in de te Parijs bijeengekomen conferentie van de ministers van buitenlandse zaken van de grote vier, handelende over de nieuwe herverdeling der wereld, onoplosbaar. Over Mandsoerije en Iran, over Triëst en de Dodecanes, over Italië en Spanje, over de Dardanellen en Tripotanië, over letterlijk niets kan men het daar eens worden.

Het Britse imperium weet, dat het in het komende conflict aan de zijde moet staan van Amerika, dat het alleen in de machtsstrijd te zwak zal zijn. En in het kapitalisme is de strijd nimmer ten einde. Dus is ook voor Churchill, de oude vechter, de strijd niet afgelopen. De positie van Engeland moet, waar mogelijk, bevestigd en versterkt worden.

De jubelende massa merkt niet, dat Churchill twee maanden geleden te Fulton in de Verenigde Staten naast zijn aanval op Rusland, aan de V.S. een voorstel deed om een gemeenschappelijk staatsburgerschap voor dat land en Engeland aan te gaan en dat hij daar tegenover nu een pleidooi houdt voor de vorming van de Verenigde Staten van Europa. Maar één ding was hetzelfde: sprak hij in Fulton over de wenselijkheid om over de gehele wereld gemeenschappelijke steunpunten voor de beide Angel-saksische machten in te richten, thans sprak hij van de noodzakelijkheid om alle maatregelen te nemen, om te verhinderen, dat wij opnieuw door een ramp zouden kunnen worden getroffen. Wie nog niet ten volle begrijpt wat zulke woorden in de mond van Churchill betekenen, moet dat maar eens gaan vragen aan de soms wat weerspannige, aangeklede regimentsbok.

Hij, die zich begint los te maken uit het

UIT DE INHOUD:

Rusland.
Italië.
Berlijn 1918.
Jeugdbeweging.
Over gedichten.

gedachteloos meejubelen, die begint na te denken, lijkt het aanvankelijk, dat er een tegenstelling bestaat tussen datgene wat Churchill in Fulton en in Den Haag aanbeval. Hij gaat twijfelen aan de waarheid van de Nederlandse jubelpers, die schreef dat deze „zichzelf steeds gelijk bleef”. Hij gelooft niet aan de „eenvoudige, klare taal” van Churchill.

En toch, ook die twee verschillende plannen zijn in de Engelse politiek volkomen verklaarbaar. Churchill is een realistisch leider van het kapitalisme, een waardig representant van de Engelse bezittende klasse en hij blijft de Britse regeringspolitiek aanvullen, juist daar, waar die regering zelf tekort schiet en soms tekort moet schieten. Engeland is gedwongen met Amerika op te marcheren, maar het heeft tegenover dit laatste imperium natuurlijk ook zijn eigen belangen. Wanneer Rusland Europa zou beheersen, zou dit allereerst het verlies van invloedssferen voor Engeland betekenen. Maar het zou tenslotte ook de ondergang van dit land kunnen gaan betekenen, dat zo dicht aan de westelijke kust van het vasteland van Europa is gelegen.

Churchill's voor twee maanden uitgesproken plan om Amerika en Engeland tot één verband te brengen is in Amerika niet gunstig ontvangen. Vast staat, dat de Amerikaanse belangen zeker niet geheel parallel met de Engelse lopen. Het Engelse imperium bezit nog rijkdommen en machtsposities die Amerika wil overerven. Maar tegelijk kan ook Amerika niet hebben, dat Rusland langs Oostzee en Middellandse zee en dwars door Centraal Europa aan de Atlantische Oceaan verschijnt, en Azië en Europa tot een machtig geheel maakt.

Daardoor hoopt het Britse imperialisme op Amerika's toestemming om westelijk en zo mogelijk centraal-Europa onder leiding van Engeland tot één statenbond of bondsstaat te maken. Het hoopt daarbij, dat die nieuwe staatkundige formatie, eigen positie tegenover Amerika wat zal versterken.

Achter de feestelijke ontvangst gaat deze machtspolitiek verborgen. Ook wanneer tijdens dit bezoek geen politieke besprekingen werden gevoerd, dan heeft het doorkruisen van de Russische propaganda, dat wij de „bevrijding” aan Stalin te danken hebben, door de aandacht van de

Nederlandse bevolking te richten op dien anderen „Vader der volkeren”, Churchill, zijn grote psychologische waarde.

In Amsterdam-Zuid kennen wij nu, krachtens besluit van het Amsterdamse gemeentebestuur, een Victorieplein. Vanuit het Oosten loopt daarop de Stalinlaan uit. Vanuit het Westen de Rooseveltlaan en de Churchilllaan.

Maar op de dag dat één der drie grote imperialistische machten de plaats der victorie denkt te kunnen betreden en de hel opnieuw losbarst, zal de Stalinlaan weer moeten worden herdoopt. Want Nederland zal deel uitmaken van het Engelse blok.

Wanneer wij zien hoe reeds nu weer de massa psychologisch gereed wordt gemaakt om haar plaats in een der imperialistische fronten te betrekken, dan beseffen wij eerst goed, welk een enorme taak de proletarische voorhoede heeft. Die taak is de voortdurende propaganda voor het Derde Front. Het uitdragen van de gedachte, dat de bevrijding van de arbeidersklasse alleen het werk van haarzelf kan zijn.

verslag in handen van de delegatie van de Amerikaanse vakverenigingen, de C.I.O., die in Rusland op bezoek is, geweest. Deze C.I.O. is zeer Russisch gezind en vertelt dan, hoe mooi alles wel in Rusland is. In ieder geval mogen we wel aannemen, dat de dingen in dat verslag niet lelijker gemaakt worden, dan ze inderdaad zijn.

Voor we een en ander van dit verslag mededelen, moeten we echter eerst zien, wat die C.I.O. eigenlijk is. We brengen daartoe enige gegevens uit „The Union” van 14 Nov. '45 (Mijnwerkers, C.I.O.):

„Kuznetsov, voorzitter van de Raad van Russische Vakverenigingen, introduceerde de delegatie en preeste de C.I.O. voor zijn vooruitstrevende politiek en zijn belangrijk aandeel in de oorlog...”

„Toen Carey, de voorzitter van de Amerikaanse delegatie, de verslaggevers omtrent de Russische vakverenigingen antwoordde, zei hij, dat de Amerikaanse A.F.L. (de grootste vakcentrale in Amerika) de C.I.O. van communisme beschuldigd had en dat de Russische vakverenigingen agenten van de regering zouden zijn; en hij voegde daaraan toe: beide beschuldigingen zijn klaarblijkelijk ongegrond”.

Carey verklaarde: „Wij geloven, dat Amerika zeer veel kan bijdragen in de voorziening van machines en andere producten, die de Sowjet-Unie zo broodnodig heeft en dat wij hierdoor onze eigen welvaart kunnen verhogen en onze volken nauwer bijeen brengen voor hun gemeenschappelijke doelen”.

We zien hieruit, dat deze C.I.O. inderdaad

„van communistische smetten vrij is” en dat het meer op een handelagent van de Amerikaanse industriële lijkt, dan op een organisatie met enig socialistisch perspectief.

Voor ons is echter belangrijker, wat de delegatie aangaande het leven in Rusland weet te berichten. De gegevens, die hier volgen zijn geput uit C.I.O.-news, 26 November 1945.

In verband met de strijd, die op het ogenblik door de arbeiders in Nederland gevoerd wordt tegen het tariefwerk, is het volgende te bedenken:

„Tariefwerk is het overheersende stelsel en progressieve stukwerk-prijzen (met het dubbele of het driedubbele voor extra-eenheden van productie) zijn gebruikelijk in vele bedrijven. Premies, toeslagen en andere aanspoerende betalingen zijn vastgesteld voor arbeiders in dag-geld.”

Ons lijkt dit zeer bedenkelijk. Het betekent het opjagen van de arbeiders tegen elkaar en het betekent het uiterste er uit te halen, wat er in zit. Dit klemt te meer, waar vooral ook de directeuren bij een grote productie ten zeerste geïnteresseerd zijn. Het verslag vermeldt niet, dat de directeuren een of meer villa's toegewezen krijgen met een staf van verzorgend personeel en bijbehorende auto's; maar het vermeldt wel, dat het maandsalaris wordt vastgesteld voor het bereiken van de productie volgens „het plan”. Weet de directie echter de productie 5% boven het plan op te voeren, dan stijgt het maandsalaris meteen met 100%. Stijgt de productie 10 tot 15% boven het plan, dan wordt het salaris verdrievoudigd.

Nu moge de delegatie van de C.I.O. dat heel prachtig vinden, wij menen, dat dit de grootste uitbuiting van de arbeidersklasse betekent. Het verbaast ons dan ook niet, dat tegelijk een boetestelsel in de fabrieken is ingevoerd. Het verslag geeft er geen uitvoerige gegevens over, doch vermeldt alleen, dat de hoogste boete 25% van het weekloon gedurende 4 maanden bedraagt, die echter hoogst zelden wordt opgelegd.

Toch geloven we niet, dat de boete een zeer werkzaam aandeel heeft in het handhaven van de „discipline” in het bedrijf. Een veel belangrijker middel lijkt ons het overplaatsen van arbeiders. Als een arbeider „niet voldoet”, verlaat hij niet het bedrijf, maar hem wordt ander werk opgedragen. En omdat het hele arbeidsproces in stukwerk verloopt of met premies werkt, kan iedereen op zijn vingers uitellen, welke gevaren hier dreigen.

Dan vertelt het verslag een en ander over de levensstandaard. De huren bedragen van 5% tot 14% van het weekloon. Verder hangen de levensmiddelenrantsoenen van de aard van het werk af, zoals wij dat hier ook veelal kennen. „Wie zwaar werk doet, krijgen meer voedsel, dan zij, die lichtere arbeid verrichten; en er wor-

den extra rantsoenen toegekend aan aanstaande moeders, kinderen, tuberculeuze personen en andere speciale groepen”.

Op het eerste gezicht, ziet dat er misschien heel „vooruitstrevend” uit. Maar feitelijk betekent het toch niet anders, dan dat de mannen van de statistiek hebben uitgerekend, hoeveel voedsel iedereen moet hebben, om niet dood te gaan. Het betekent, dat iedereen net zo veel krijgt, dat hij in staat blijft, verder te werken. Dat is dus net als bij ons.

Natuurlijk kan men hier als vergoelijkking aanvoeren, dat de oorlog nu eenmaal veel verwoest heeft en dat er van alles te kort is. Dus moet „de armoede gedeeld worden”, zoals minister Schermerhorn zou zeggen. Het ongelukkige is echter, dat de Russische machthebbers de armoede op precies dezelfde manier willen delen als onze kapitalistische minister. Dat wil zeggen, dat wie geld heeft, niets te kort komt. De grote inkomens kunnen alles krijgen, wat ze willen. Dat komt, doordat er drie soorten van winkels zijn. Ten eerste de winkels, waar alleen de goederen op de bonnen worden verstrekt; dan zijn er z.g. „handelszaken”, waar men tegen veel hogere prijzen, ook door de regering vastgesteld, zonder bonnen kan kopen; en ten derde kan men tegen nog hoger prijzen in de winkels van de vrije markt kopen. In het verslag staat woordelijk: „Maar

aankopen buiten de rantsoenen kunnen ook tegen veel hogere prijzen in de z.g. „handelszaken” gedaan worden, of tegen nog hogere prijzen op de vrije markt. De prijzen in de „handelszaken”, ofschoon hoog, zijn door de regering gecontroleerd...”

Waar nu eigenlijk het socialisme in schuilt, vermogen we niet te ontdekken. Werken, waarbij het uiterste er uit gehaald wordt. Aan voeding zo veel, dat iedere groep er net het leven bij houden kan. De hoge salarissen kunnen alles kopen, wat ze willen. Dat betekent, dat de arbeidende bevolking wordt uitgebuit ten bate van degenen met de hoge salarissen. En dat de bevolking dat zaakje zelf zo in elkaar gezet zou hebben, moet men een ezel wijs maken. Zodat men tot geen andere conclusie kan komen, dan dat zich een nieuwe uitbuitende klasse heeft gevormd, die de wetten over de bevolking maakt, die de straffen voor haar uitdenkt en ze toepast en zich aan de armoede van de massa vetmest. Deze nieuwe uitbuitersklasse heeft zich in Rusland na de revolutie van 1917 geleidelijk gevormd. En dat ze de vruchten van de uitbuiting nu ook in het erfrecht bij overlijden gaat vastleggen, is vanzelfsprekend. Daarom willen we volgende week eens nagaan, wat er met het erfrecht in Rusland na 1917 is gebeurd.

Is Rusland socialistisch?

Gedurende de tijd, dat „Spartacus” verschijnt, is door verschillende lezers de mening geuit, dat we te veel en te heftige kritiek op Rusland hebben geoefend. Ze zien in Rusland een meer of minder socialistisch land, omdat de private kapitalisten voor het grootste deel verjaagd zijn en het overgrote deel van de productiemiddelen in staatsbeheer of onder staatscontrole is. Daarom zou onze kritiek overdreven zijn, wat vooral schadelijk voor het socialisme is, nu de bezittende klasse onder leiding van de Amerikaans-Engelse kapitalisten een heftige anti-Rusland propaganda voert.

Dit laatste is ongetwijfeld juist. En even waar is het, dat Amerika over de hele aarde een netwerk van militaire steunpunten gespannen heeft, om te trachten, Rusland in een 3e wereldoorlog te vernietigen. En even waar is het, dat we de bevolkingen moeten opwekken, zich daarvoor niet te laten gebruiken.

Het is echter een andere kwestie, of we Rusland als „socialistisch” land zien. Of een land, dat langzamerhand voortdurend meer socialistisch wordt. Als dat zo zou zijn, zouden we onze kritiek matigen en we zouden het ook onze plicht achten, Rusland te helpen verdedigen bij een volgende oorlog. Maar we zien in Rusland nu eenmaal helemaal geen socialistisch land en het beweegt zich helemaal niet naar het socialisme toe. Wat er aanvankelijk aan socialisme geweest is, is allang verdwenen en er heeft zich daar nu een nieuwe uitbuitende klasse gevormd, die het beheer over de productiemiddelen en

over de organen van het hele maatschappelijke leven aan zich getrokken heeft. Er heeft zich een nieuwe uitbuitende klasse gevormd, die een vorstelijk leven leidt ten koste van de miljoenen arbeiders. Ze heerst over de arbeidersmassa's en beschikt over hun leven en hun dood. De uitbuiting van de massa's is niet geringer dan in enig ander industrieel land ter wereld. Hun zeggingschap over de maatschappelijke productie is niet groter dan in enig industrieel land ter wereld. Zoals in de „gewone” kapitalistische wereld de kapitalisten heersen over de bevolking, zo heerst daar de burokratie. En waar ons dit als socialisme of als communisme wordt gepresenteerd, daar zullen we de scherpste kritiek doen horen. Zoals de bezittende klasse de bevolkingen bedriegt, door haar eigen belang uit te geven voor het algemeen belang, zo bedriegt de Russische staatsburokratie de bevolking door haar eigen klassebelangen voor de algemene belangen der bevolking uit te geven.

Het is niet zo gemakkelijk een vrij nauwkeurig beeld te krijgen, hoe de toestanden in Rusland nu eigenlijk precies zijn. Wat de burgerlijke pers er allemaal van vertelt, moeten we natuurlijk met de grootste reserve bekijken. Ze is te veel belanghebbende partij, om de waarheid te vertellen. Maar wat de Staatsburokratie zegt, moeten we ook met de grootste reserve aanvaarden, want die is ook te veel belanghebbende partij. Zowel de een als de ander is nog niet in de eerste leugen gearst. Gelukkig kregen we onlangs een

De Laars van Europa

De ministers van buitenlandse zaken der vijf grote mogendheden zijn in Parijs bijeen, om de tegenstellingen tussen Rusland en Amerika-Engeland op te lossen. Bovendien hebben ze tot taak voorbereiden de besprekingen te voeren over de vredesconferentie, die, zoals voorgesteld is, in Juni zal plaatsvinden. Maar evenals in de Veiligheidsraad kan men niet tot overeenstemming komen. De besprekingen zijn alweer vastgelopen.

Was in de Veiligheidsraad de Perzische kwestie het struikelblok, nu in Parijs wordt gestreden om Italië. Rusland eist steunpunten op de Dodecanesos en het mandaat over Tripolis, bovendien voor het bevriende Joego-Slavië de havenstad Triëst. Engeland en Amerika, maar ook de vertegenwoordigers van Frankrijk en China, wijzen dit van de hand. Ze hebben in dit geval de macht in handen en het is niet in te zien, wat Rusland meer kan doen, dan zijn eisen handhaven. Er staan geen Russische troepen op de Dodecanesos, niet in Tripolis en Italië en ook niet in Triëst; langs die weg kan het dus aan zijn eisen geen kracht bijzetten. Dit gebied is bezet door Engelsen en Amerikanen en er is geen denken aan, dat deze ook maar een voetbreed zullen wijken.

Het gaat hier om de beheersing van de Middellandse Zeeweg. Deze is de slagader van het Engelse wereldrijk, dat zelfs de

kleinste bedreiging ervan met alle middelen zal bestrijden.

Opmerkelijk is, dat Engeland ook hierin aan Amerika een belangrijke taak moet overlaten. Sinds de Amerikaanse politiek zich op zuiver imperialistisch gebied beweegt, hebben de Verenigde Staten van Amerika overal steunpunten gevestigd, meestal van Engeland overgenomen. Ook in het Westen van de Middellandse Zee, in Spanje, werd reeds lang een steunpunt gevestigd, dat nog voortdurend meer wordt uitgebouwd tot een grootste machtsbasis. We hebben reeds meerdere malen

ITALIË

bericht, hoe in dit land havenwerken, vliegvelden en kustversterkingen door Amerikanen worden aangelegd en wij herinneren er aan, hoe deze Amerikaanse belangen in Spanje tot uiting kwamen, toen in de Veiligheidsraad het Franco-regiem ter sprake werd gebracht. Amerika heeft belang bij geordende toestanden in Spanje, werd van New-York uit verklaard. Kunnen deze langs democratische weg bereikt worden, dan heeft het er geen bezwaar tegen, maar als het Franco-regiem dit kan waarborgen, is het ook goed. De vraag fascisme of democratie, is hierbij blijkbaar van minder belang. De beheersing van het Westelijk ge-

deelte van de Middellandse Zee, dat is het, waar het op aan komt. De wereldoorlog heeft bewezen, dat vanuit Italië en Tripolis de zee weg kan worden afgesneden en daarom concentreert zich de belangstelling van de internationale politiek nu op Italië. Het Russische blok kan hier door militaire machtsmiddelen, zoals gezegd, niets bereiken. Maar er is een ander gebied, waar het zijn troeven kan uitspelen, en wel in de strijd der partijen in Italië zelf.

Uit de schaarse berichten, die wij over Italië hebben, is toch op te maken, dat van een herstel van het economisch leven geen sprake kan zijn. Er zijn vier tot zes miljoen werklozen, op het land werden grote velden onbebouwd gelaten. Daarbij is er een toenemend gebrek aan brandstof en het graanrantsoen is lager dan in Duitsland. Men rekent zelfs met de mogelijkheid, dat het tot 125 gram wordt teruggebracht.

De bevolking is in gisting. Daar zijn allereerst de partizanen, die in grote getale (ongeveer een miljoen) aan de strijd tegen het fascisme hebben deelgenomen en ook nog over wapenen beschikken. Ze hadden in de illegaliteit organisaties opgebouwd, om een economische ordening in te voeren. Eigenaars en directeuren der grote ondernemingen waren in hun ogen vijanden der arbeidersklasse, die met het fascisme hadden samengewerkt en die verwijderd moesten worden. Bedrijfsraden werden gevormd, onder leiding van de verzetscomité's, die onmiddellijk na de nederlaag van het Duitse leger de bedrijven overnamen, de directeuren gevangen zetten, toezicht hielden op de gang van zaken en de collectivisering der grote industrie nastreefde. Miljoenen arbeiders werden door deze geest gegrepen en trachten tot een nieuw maatschappelijk leven te komen.

De Britse bezettingsautoriteiten hebben dit streven onderdrukt. Ze erkenden geen „arbeiderscomité's" en de eigenaars werden weer „in rechten hersteld". Het is nu duidelijk geworden, waarom dit is geschied. Want de gehele chemische industrie is sindsdien door het Engelse kapitaal overgenomen, Amerikaanse maatschappijen beheersen het luchtverkeer en de auto-industrie, terwijl de scheepvaart door het Engelse kapitaal wordt gecontroleerd.

De Italiaanse kapitalisten werden dus in hun rechten hersteld, om de bedrijven aan het Engels-Amerikaanse kapitaal te kunnen overdragen. Ze werden zethazen van het buitenlandse kapitaal. Het is te begrijpen, dat de nieuwe eigenaars der Italiaanse bedrijven in Londen en New York er niets voor voelen, onder controle van arbeidersraden te staan. Dat is niet bevorderlijk voor de uitbuiting. De vroegere fascistische eigenaars en directeuren, nu zethazen geworden, zijn een betere waarborg voor de uitbuiting.

Het Engels-Amerikaanse kapitaal heeft bij de militaire bezetting van het land,

het in bezit nemen van de voornaamste delen van het economisch leven gevoegd. Dat is de buit, die het in de wacht sleept. Maar daarmee is tegelijk ook de weg afgesneden, die de werkende Italiaanse bevolking wilde gaan, om door eigen kracht zich uit de ontzaglijke ellende te verheffen. De kapitalistische uitbuiting drukt met haar volle zwaarte op de bevolking en maakt het onmogelijk, dat de arbeiders aan het werk gaan om in eigen noden te voorzien. Miljoenen moeten werkloos rondlopen en kunnen van het karig rantsoen, dat hun wordt toebedeeld, niet leven. Ze zien uit naar een macht, die hen van de bevrijders kan bevrijden. Zou dat Rusland kunnen zijn?

De met Moskou verbonden Communistische Partij stuurt op een samengaan met Rusland aan, en zij wint aan invloed.

Adam Scharrer. „Vaterlandslose Gesellen".

Dit „eerste oorlogsboek van 'n arbeider", in 1930 verschenen bij Agis-Verlag Wien-Berlin, is nog niet in het Nederlands gepubliceerd. Hopend de eenvoudige, kernachtige stijl van den schrijver (die sommige van ons als medestrijder hebben gekend) vrijwel te hebben bewaard geven we, in eigen vertaling, hieronder enige fragmenten uit deze roman.

Het eerste beschrijft een bedrijfs vergadering (het gaat tegen het einde van de eerste wereldoorlog):

„Honderden arbeiders en arbeidsters vullen de zaal. Riedel brengt verslag uit. Zijn stem heeft, hij klaagt de directie aan, dat zij door haar onsociale gezindheid, doordat ze geen begrip heeft voor het personeel, zelf onrust daaronder verwekt. Hij verwerpt zich tegen het verwijt van hoogverraad en roept met profetenstem de zaal in, dat het hoogverraad is, het conflict met het personeel op de spits te drijven. Maar zelfs tussen de vertrouwensmannen heerst geen eensgezindheid. Een ander moet maar proberen of hij het beter kan. „Ik leg mijn functie van verbindingsman hierbij neer". Brunner ondersteunt de uiteenzettingen van den verbindingsman.

„Altijd in 't donker hetzen, anonieme briefjes in 't bedrijf smokkelen, de gekozen vertegenwoordigers van de arbeiders naar beneden halen, dat kan elke stommeling. Daar moet een einde aan komen. Ik eis, dat degenen die voortdurend op de achtergrond hetzen en stoken, zich hier verantwoorden. Als ze niet de moed hebben hier naar voren te komen, dan moet het bedrijfs-personeel korte wetten maken met deze elementen".

Hij had zich opgewonden, door interrupties geprikkeld: „Grootbek!" „Doordrijver!" „Wou zeker nog meer in de loopgraven brengen!" Als hij eindigt, schreeuwt een jonge arbeider: „Jij schooiert hebt het recht niet, Karl Liebknecht en Rosa Luxemburg te honen!" De vergadering raakt in beweging. „Hé daar! Hou je bek!"

Riedel spreekt nog een keer. Hij probeert de gemoeiden tot bedaren te brengen en het lukt hem gemakkelijk zich gehoor te verschaffen. „Het ligt me ver de goede bedoelingen van de andersdenkende collega's in twijfel te trekken. We mogen ons echter niet onderling afmaken, anders lacht alleen de directie". Hij maant tot rust en eenstemmigheid. De voorzitter onderstreept Riedels vermaningen en roept op, de rust te bewaren. „Enkel eenheid leidt tot het doel".

Ik beef over mijn gehele lichaam. Wie is hier dan lat? Is het lafheid, dat wij in de woning van 'n kameraad vlugschriften drukten:

Maar ook dat kan geen bevrijding van de uitbuiting brengen. Het voorbeeld van Rusland zelf en van de landen die het bezet heeft, laat zien, dat de arbeiders dan aan de almacht van de partijstaat worden onderworpen, aan een staat, die in niet mindere mate uitbuit dan het Westerse kapitaal. Ook door hem worden de arbeiders onderworpen aan de belangen van een heersende klasse, die in Italië nog aan de macht wil komen, maar die zich van het begin af aan met Rusland moet verbinden. In plaats van het inschakelen in het front der Westerse machten, zou het inschakelen zijn in het Russische front. Zo wordt in de binnenlandse strijd in Italië in werkelijkheid de strijd der grote wereldmachten uitgevochten. Het gaat hier niet in de eerste plaats om de militaire bezetting van steunpunten, maar om

de beheersing van het leven en werken van een bevolking van meer dan 40 mill. Het gaat erom, aan welke zijde van het front ze zullen worden ingezet in de komende slag, dit ontbrandt om de wereldheerschappij.

De socialistische partij, waartoe o.a. ook de bekende schrijver Silone behoort, begint zich meer en meer naar het Westen te oriënteren. Ze had kortgeleden, bij de gemeenteraadsverkiezingen, nog een gezamenlijke lijst met de officiële communisten, maar tot een fusie der beide partijen, zoals in het door de Russen bezette Oostelijke Duitsland, is het niet gekomen. Dat zou ook in strijd zijn geweest met de wil der Engelse bezettingsautoriteiten. De leiders van deze partij hopen nu op steun van de Engelse Labourregering. De voor-

zitter van de Labour Party, Laski, is zelfs in Italië geweest en heeft met mooie woorden steun toegezegd. Engeland en Amerika zijn reeds bezig deze steun te geven. Ze nemen Italië in bescherming tegen de Russische eisen, ze verzetten er zich ook tegen, dat een derde van de vloot aan Rusland wordt uitgeleverd en dat een schadevergoeding van 300 miljoen dollars aan Rusland en Joego-Slavië wordt betaald.

In Parijs kunnen de ministers van buitenlandse zaken der grote mogendheden het ook hierover niet eens worden, want de Westerse machten trachten, onder het mom van Italië te willen helpen, hun eigen machtsbasis in het centrum van de Middellandse Zee te versterken, terwijl Rusland er aan werkt, om deze van bui-

ten en van binnen af te brokkelen. Zo staat Italië in het brandpunt van de tegenstellingen tussen de grote wereldmachten. Het is met zijn binnenlandse strijd een deel van deze tegenstellingen zelf. De partijen in Italië, die met elkaar om de staatsmacht strijden, zijn in werkelijkheid alleen voorvechters van het ene of het andere systeem van uitbuiting. Hoe de uitslag van deze strijd ook zal zijn, of de officiële communisten samen met Rusland het zullen winnen, of dat de socialist, gesteund door het Westen, als politieke zethazen van het Engels-Amerikaanse kapitaal zullen optreden, in beide gevallen wordt Italië ondergeschikt gemaakt aan de machtspolitiek van één der grote concurrenten om de wereldmacht. Dit is geen kwestie waarover men in Parijs kan beaardslagen en tot overeenstemming komen. Deze wordt in het praktische leven, met behulp van alle machtsmiddelen, uitgevochten.

De tegenstelling tussen kapitaal en arbeid, tussen onderdrukten en onderdrukkers, wordt op de Parijse conferentie niet behandeld. De heren behoeven in dit vraagstuk niet tot overeenstemming te komen, het is het enige punt, waarin ze het met elkaar eens zijn. Toen de arbeidersraden bij het begin der bevrijding zich gereed maakten om de productie over te nemen, heeft generaal Alexander ze door zijn militaire machtsspreuk laten verdwijnen; en het is ook bekend, dat Rusland, waar het de macht heeft, aan de arbeidersraden alle zeggenschap over de productie ontnemt. Beide zijn principieel vijanden van arbeidersmacht en laten zich zeker niet door arbeidersraden controleren. En toch is de geest, die een korte tijd, tijdens de bevrijding, de Italiaanse massa's bezield heeft, niet dood. Hij leeft voort in de propaganda van de Internationale Communisten (Bordigisten), die voornamelijk in Noord-Italië een niet geringe invloed hebben. Hij wordt voortdurend gevoed door de nood, die de massa's dwingt om in verzet te komen. De arbeidersraden moesten het in begin 1945 afleggen, omdat ze alleen stonden tegenover het almachtige militaire apparaat. Nog altijd groeit het materiële geweld van de heersende klasse en wordt ook de arbeidersklasse onmachtiger. Maar in alle landen van de wereld groeit ook de nood en wordt het duidelijker, dat de arbeiders de weg op moeten, die zij in Italië toen probeerden te gaan. Als in deze geest de miljoenenmassa's internationaal in beweging komen, dan zullen ook de Italiaanse arbeiders niet achterblijven.

Brochures

„Van Slavenmaatschappij tot Arbeidersmacht" 10.90
„De Arbeidersraden" 1e deel 11.25

Te bestellen bij de administratie of bij de bezorgers

BERLIN 1918

„Arbeiders, Arbeidsters!

Wilt ge verder dulden dat miljoenen afgeslacht worden: jullie vaders, broeders, zonen! Wilt ge u verder medeschuldig maken aan de langzame hongerdood uwer kinderen? Wilt ge nog langer dulden, dat de „doorzetters" iedereen in de loopgraven, in de gevangenis slepen kunnen? Zullen Karl Liebknecht en 'n geestverwanten nog langer door iedere O.W. als spion beschimpt kunnen worden? Wat moed! Stel je gesloten achter de kamers, die met hun leven instaan voor jullie zaak. Weg met de oorlog! Weg met de doorzetters! Weg met de regering!

Ik zit op 'n ton bij het toneel, blik in de massa der arbeiders. Zij hebben allen ons vlugschrift gekregen. Een pijn klokt in mijn borst op en af. Ik kan niets meer onderscheiden. De ogen van de vergaderden dansen als dwaallichtjes. Ik weet niet wat de volgende debater daar boven zegt, hoor niets, sta naast hem, 'n papier in de hand. De debater treedt af. Ik hoor m'n naam roepen, hoor het verzoek meer naar voren te komen. Ik probeer te spreken, maar de klokkende pijn in de borst legt zich als een terugslagventiel op mijn longen, de borstkas dreigt te barsten, als ik in het grijnzende gezicht van Brunner staar, die op het podium aan de tafel zit. Een prikkend trekken loopt me door de aderen. Zijn afschuwelijk grijnzen zet mijn voeten in beweging, heft mijn armen op. Brunner wordt onzeker, zijn lachen verdwijnt, hij wil terugwijken, staat op, maar te laat. Als vele handen me op 'n stoel duwen, zie ik hem voor me liggen tussen de eerste stoelen in de zaal. Ze brengen hem weg. Hij vloog in een groote boog naar beneden. Riedel staat voor me. „Betzoldt, wat doe je?" Hij snuift als een opgehitst paard. Iemand wist me bloed van het gezicht. „Voel je je beroerd?" vraagt Riedel. „Nee, ik wou nu spreken!" Ik zie de neergeslagen hamsters voor me, zie in de gezichten van de Poolse arbeiders. Zie de kameraden van mijn batterij, zie Sophie, zie de Franse proletariëtsvrouw, zie de Poolse moeder, ik zie de geschonden mensheid en haar vijanden, zie Witter over het granatenveld dwalen, begin te spreken, spreek tot allen. Helemaal achteraan, zo lijkt het me, zie ik Karl Liebknecht, het onomkoopbare brein, zijn ogen. Ik zie de kolven der Russische arbeiders op de oorlogshiters neersuizen, hoor ze om hulp roepen. Tot hun allen spreek ik. Pas aan de interrupties merk ik weer, dat ik in

Berlijn, op het vliegtrein ben. Als ik eindig, breekt een donderend hoera voor Liebknecht los".

De arbeiders van Kiel lopen de fabrieken uit om zich met de opstandige matrozen te verbreiden:

„De lawine stort naar Hamburg, naar Bremen, naar Hannover. De reus Proletariaat verbreekt zijn ketenen, treedt op het politieke podium en eist:

„Weg met de uitzonderingstoestand!"

„Bevrijding van de politieke gevangenen!"

„Directe verbinding met het internationale proletariaat!"

Een „Volksregering" moet redden wat er nog te redden valt. Maar reeds formeert Spartacus de massa's tot de aanval.

Karl Liebknecht en Rosa Luxemburg verkondigen: „Zolang niet alles, wat ge zelf vervaardigd hebt jullie behoort, de arbeiders, die met hun hersenen en handen de vruchten der aarde plukken om de mensen gelukkig te maken: zolang zal bloedige sjacher daarvoor gedreven worden, door hen die goud scheppen op 'n hoop. Zolang de arbeiders de maatschappij niet vernietigen, waarin van het opgestapelde goud haaf van mensen tegen mensen mobiel kan worden gemaakt, zolang waadt gij door ellende en schande, met of zonder oorlog. Gij zijt deze orde over het hoofd geroeid. Ge moet haar vernietigen, of ge verstikt. De mensen hier en over de zeeën, in de tropen en in de eeuwige sneeuw worden door de moordpatriotten aller landen tegen elkaar opgezet, ter wille van desnode mammon. Het geld onze oorlog!"

Het grote moorden was geen „noodlot". Mensen hebben onmeestijk verraad te verantwoorden. Aan de lantaarn met hen. De vijand staat in het midden van jullie!"

Onze wrichtmeester, die ons 's avonds laat aantreden en ons met „Kameraden" aanspreekt, lijkt me nog slechts belachelijk. Als hij zich niettemin aanmatigt, ons voor het bolsjewisme te waarschuwen, overweg ik of ik 'm niet een trap tegen 'n buik geven zal.

Het komt daar niet toe. De tegenspraak van de anderen wekt mij op, met dat wat ik zeggen wil, vroeger te beginnen. Als ik eindig, is van de meerderen niemand meer te zien.

In de grote rij-baan verzamelen zich twee uur later de soldaten van het gehele regiment. Een officier vangt het, over het zware uur des Vaderlands te spreken. Een storm veegt hem weg."

Vergadering in de fabriekshal:

„Zickel heeft het woord. „Ook ik", vertelt hij,

„ben gedwongen geworden, tegen mijn overtuiging in te handelen. Elke eenling stond onder dat militaire dwang. De arbeiders doen mij onrecht, als ze verlangen dat ik het bedrijf verlaten moet."

Ik loop door de ruimte. Hier en daar wordt een hals gerekt, ik hoor mijn naam roepen, blijf dan vlak voor het podium staan, Riedel ziet me, geeft me de hand.

Zickel wordt onzeker, stotert.

Onrust komt op, interrupties klinken: „D'r af jij schooiert!" Ik ga langzaam naar Zickel toe, sta reeds dicht naast hem, hij kijkt me onzeker aan, kijkt naar Riedel, dan in de vergadering. Een arbeider springt op een stapel planken en schreeuwt: „gooi 'm d'r uit, de ellendeling!" Riedel gelukt het niet de rust te doen weerkeren. Als hij me bij de schouder pakt en met me wil spreken, loopt Zickel als 'n berapte dief naar de achter-uitgang en verdwijnt.

Riedel belt: „Tweede punt van de dagorde. Het uur der beslissing is gekomen. In Kiel, Hamburg, Hannover, Bremen, München marcheert het proletariaat verenigd met de soldaten. Ze wachten op het antwoord van de Berlijnse arbeiders. De revolutionaire verbindingsmannen hebben de algemene staking geproclameerd."

Verder komt Riedel niet. Bijval onderbreekt hem: „Weg met de oorlog!" „Voorwaarts!" — „Mars!" Als we het bedrijf verlaten, komen de arbeiders van Albatros al op de Poort toe. Over hun hoofden waait de rode vlag....

Riedel glimlacht, glimlacht opnieuw, wenkt. Hij wijst naar het station. Van de andere kant komen zwart en nauwelijks overzienbaar de arbeiders uit de grootbedrijven van Schöneweide.... Steeds nieuwe berichten: „De keizer is gevlucht!" „Ook de gevangenen in Moabit zijn vrij!" Arbeiders spreken. Van omgegooiden wagens, uit vensters, kleine uitgemergelde gestalten, onbekenden, vrouwen. Ze heffen de vuisten, werpen zich in 't marcherende leger, vuren aan, juichen, schreeuwen.

Unter den Linden stoot alles samen. De massa's stromen van de Brandenburger Poort tot aan het paleis. Van het paleis weer terug tot aan de voormalige Poort-wacht. Daar, waar gisteren nog soldaten van het 1e Garde-regiment stonden, staan bewapende arbeiders en soldaten met rode kokarden.

Wij marcheren terug naar het paleis. Overl is het zwart van de mensen. Ook in het Westen en het Zuiden hebben de arbeidersbataljons gezegevierd.

Heel Berlijn is samengestroomd. De miljoenen massa's der arbeiders hebben ook de laatste tegenstand neergeslagen. Alles is in onze handen. Vanuit de zijstraten klinkt gezang.

„Rood is de vaan, die wij ontrollen!"

Karl Liebknecht spreekt.

Op het paleis waait de rode vlag.

„Samen op weg”

Gevraagd naar de belangrijkste gebeurtenissen tijdens de bezettingstijd, zal men ongetwijfeld zonder bedenken antwoorden, dat dit waren: het arresteren en wegvoeren van het Joodse deel van de Nederlandse bevolking, de staking van 1941 en deze van 1943.

De eerste Nederlandse film over de bezettingstijd geeft zelfs niet één beeld, geeft geen enkele foto van deze gebeurtenissen. Kan dit toeval zijn? Neen, het is klaarblijkelijk opzet! Ware deze film van ongeveer driekwartier een knap stuk werk, door spel of compositie, door bijzondere foto's of kunstenaarsvisie op de dan wel opgenomen bezettings-belevenissen, dan zou zij toch 'n onvolwaardig product blijven, vanwege het genoemde gemis. Het is echter een rolprent die slechts zelden een belangrijk beeld vertoont, die druipend van chauvinistische grootdoenerij, met uiterst gecharceerde niet-overtuigende, ja, zelfs kinderachtige opnamen over het optreden van de Duitse militairen. De inhoud is moeilijk na te vertellen, niet slechts omdat die weinig inte-

ressant is, maar ook omdat er geen vaste lijn in zit; de film hangt „als droog zand aan elkaar”.

Zij begint met een vals beeld te geven van de voor-oorlogse toestand in Nederland: rijkgebeeldhoude meubelen, kostbare tapijten en schilderijen, paleis-achtige inrichtingen. Vals, omdat een zeer klein deel van Nederland zo'n bijna sprookjes-

FILM

achtig luxueus leven leidde en omdat zij weglaat de levensomstandigheden van het grootste deel. En aan het slot worden we dan te onpas vergast op een dankzang voor God, vanwege de bevrijding en is de koningin zo vriendelijk, voor de zoveelste maal, dan nog maar 's voor de cineasten te poseren.

'n Inferieur filmpje! Het wordt dan ook hoog geprezen door „Het Handelsblad”. Iets minder, maar toch geprezen door „Het Vrije Volk”.

Tegen het Défaitisme

Er heerst onder vele revolutionairen — of onder hen, die zich als zodanig beschouwen — een geest van défaitisme. Deze kameraden zijn moedeloos geworden door de lange reeks van nederlagen, die de arbeidersklasse heeft geleden en door schijnbaar ontbreken van enig vooruitzicht op een verandering in positieve zin. Zij zien, hoe ook nu nog, de sociaal-democratie het vertrouwen heeft van de meerderheid der arbeiders en hoe zelfs de z.g. radicale vleugel, de communistische partij, geheel in reformistisch vaarwater is geraakt. Zij zien, hoe grote, revolutionaire bewegingen ontbreken en herinneren zich, hoe dergelijke bewegingen in vroeger jaren schipbreuk hebben geleden door wat zij noemen de onverschilligheid van de grote massa der arbeiders. En wanneer zij dan bovendien nog opmerken, hoe werkelijk revolutionaire bewegingen, zoals de Spartacusbond, klein blijven en met hun propaganda slechts een dunne laag van de arbeidersklasse bereiken, dan is dit voor hen reden genoeg om aan de revolutionaire vooruitzichten te wanhopen en verzinken zij in een toestand van gelaten nietsdoen en afwachten van het onvermijdelijke.

Dit défaitisme onder revolutionair-gezinden is, hoe verklaarbaar het ook mag zijn, één van de gevaarlijkste vijanden van de revolutionaire beweging en nog veel te weinig is hier de aandacht aan geschonken. Vaak wordt het vergeoelikt met de opmerking, dat die kameraden, die nu de moed hebben laten zakken, wel weer in actie komen, wanneer er grotere bewegingen zullen zijn. En hoewel hiervan natuurlijk wel iets waar is, is daarmee het défaitisme toch niet goed gepaard. Want de gevaren, die hieraan verbonden zijn, zijn erger dan het nietsdoen alleen. Dit défaitisme werkt als een geduchte rem op de revolutionaire ontwikkeling, het vertroebelt de geesten en bereidt in vele gevallen de terugtocht naar het reformisme voor. Zij die zich door deze moedeloosheid laten meeslepen, helpen daardoor mee de arbeidersklasse machteloos te maken en de macht van de heersende klasse te verstevigen.

Bovendien is een dergelijk défaitisme nooit te verontschuldigen door de teleurstellingen, die

men als revolutionair heeft moeten lijden. Want wanneer men zich teleurgesteld voelt, moet men de fout zoeken bij zichzelf en niet bij de arbeidersklasse. Men heeft dit dan slechts te wijten aan zijn eigen gebrek aan inzicht. Deze kameraden staren zich blind op het bankroet van de oude arbeidersbeweging en hebben geen oog voor het nieuwe, dat groeiende is. Zij menen, dat dit nieuwe alleen maar tot uiting kan komen in grote, revolutionaire bewegingen, zij wachten nog steeds op „De Revolutie” (met hoofdletters), die de gehele maatschappelijke ordening ineens zal omkeren. Zij zien niet het langzame groei-proces, dat zich in het verborgene afspeelt. Zij wachten op het grote, historische ogenblik, maar begrijpen niet, dat dergelijke ogenblikken niet zoo maar uit het niets opschieten, maar dat zij moeten worden voorbereid door jaren, door tientallen jaren van moeilijke en volhardende strijd, zowel door de arbeiders in het algemeen als door de revolutionaire beweging in het bijzonder. En omdat zij dit niet zien, kunnen zij ook aan deze voorbereiding niet meedoen, maar werpen zand tussen de raderen; door hun défaitistische geest ondergraven zij de revolutionaire beweging.

Dat de arbeidersklasse ontzettende nederlagen heeft geleden, behoeft men ons niet te vertellen. Dat weten wij ook wel. Maar deze nederlagen zijn niet in de eerste plaats de nederlagen van de klasse. Zij zijn de ondergang van een strijd-methode. Het kapitalisme heeft zijn periode van opgang en bloei gehad en in dit tijdperk was het voor de arbeiders mogelijk in dit stelsel te leven. In dit tijdperk hebben de arbeiders gevochten voor hun bestaan, maar deze strijd bracht hen niet, of slechts bij uitzondering, in conflict met het stelsel zelf. Zelfs na de Eerste Wereldoorlog, toen de gehele burgerlijke wereld scheen uiteen te barsten, kon het kapitalisme nog nieuwe ontwikkelingsmogelijkheden scheppen, die ook weer de klassenvrede tussen arbeiders en bourgeoisie een tijdlang mogelijk maakten.

Maar deze tijd ligt nu achter ons. Het was de tijd van het reformisme. Deze tijd is thans even zeker voorbij als de gehele ontwikkelingsperiode van het kapitalisme die voor dit refor-

misme de basis vormde. Thans heeft het kapitalisme de grootste machtsorganisatie waarover het met mogelijkheid kan beschikken, de staat, in zijn strijd ingeschakeld. De Tweede Wereldoorlog was niet langer een oorlog om afzetmarkten en grondstofgebieden; het was de strijd om de wereldheerschappij, onvermijdelijk, omdat zelfs de aardbol voor het zich ontwikkelende kapitalisme te eng is geworden. En deze Tweede Wereldoorlog is nog niet ten einde. De vrede is nog niet getekend en wij zien, hoe reeds in de eerste onderhandelingen het vraagstuk van de wereld-macht met al zijn onverzoenlijke tegenstellingen wordt opgerold. Ook al zijn de wapenen tijdelijk tot rust gekomen, we weten, hoe ze klaar liggen en hoe ieder ogenblik van de dag aan hun verdere uitbouw wordt gewerkt, ja, hoe het leven van alle mensen op rade geheel en al ondergeschikt wordt gemaakt aan dit ene doel van oorlogsvorbereiding.

Wanneer ook de laatste fase van de Tweede Wereldoorlog wordt uitgevochten, zal dit volkomen vernietiging van gehele werelddelen betekenen, zoals nu Duitsland is vernietigd. Maar het kapitalisme kan nu aan niets anders meer werken, het kan de mensheid zelfs geen tijdelijke vrede, zelfs geen tijdelijke schijn van welvaart meer toestaan. De gehele aarde is ingesteld op het voeren van deze strijd op leven en dood, waarin slechts de dood overwinnaar kan zijn. Maar deze toestand betekent het definitieve einde van het reformisme. Het betekent het begin van een andere strijd op leven en dood, de strijd van de revolutie tegen het kapitalisme. Het is deze strijd, waarvan de redding van de mensheid afhankelijk is.

Maar waar is dan deze strijd? Waar zijn de grote bewegingen, die haar brengen? Toen in 1918 de Duitse arbeiders streken voor het socialisme, hadden zij nog geen klare voorstellingen van wat dit socialisme zou moeten zijn. En nu achteraf weten we, dat dit ook niet kon. Want het probleem, zoals het thans staat, communisme of ondergang was nog niet gesteld. Het kapitalisme bood nog mogelijkheden, al waren ze van beperkte duur. Maar dat betekent, dat de arbeiders, die naar oplossingen van hun problemen zochten, die ook konden vinden langs de weg van een kapitalistische ontwikkeling. Het was nog mogelijk, het leven te waarborgen door het kapitalisme beter te organiseren, er was geen directe, nijpende noodzaak om dit stelsel omver te werpen. Slechts zeer weinigen konden vooruitzien, dat het geven van de macht in de staat aan de socialistische partij geen socialisme zou zijn.

Thans staat het echter anders. Deze eenvoudige oplossingen van 1918 zijn niet meer mogelijk. En dus zijn er geen massa-acties met het doel socialistische of communistische partijen aan de regering te brengen. Wanneer deze partijen thans aan het bewind komen, dan gebeurt dit door de kracht van het kapitalisme, niet door die der arbeiders. De arbeiders komen voor dit doel niet in beweging. Hun beweging ontwikkelt zich geheel onafhankelijk van het machtsstreven van deze socialistische partijen en meestal hier tegen in. Grote, revolutionaire bewegingen zijn pas mogelijk, wanneer de arbeiders een duidelijk doel voor ogen hebben en wanneer zij hun beweging krachtig hebben georganiseerd. In 1918 was dit doel er. Het doel van de arbeiders was vrede en het tot macht verheffen van de socialistische partij. Thans hebben de arbeiders geen vertrouwen meer, noch in de vrede, noch in de socialistische regering. Dus komen zij hiervoor niet in actie. Maar wel strijden zij voor hun leven. Deze strijd krijgt nu echter een geheel ander karakter dan in 1918. Nu geen grote „greep naar de macht” — in werkelijkheid het uit handen geven van de macht aan de sociaal-democraten — maar een langzame ontwikkeling van eigen macht.

Deze ontwikkeling van de eigen macht voltrekt zich thans in de verschillende stakings-bewegingen. In al deze bewegingen moeten de arbeiders zoeken naar nieuwe strijd- en organisatievormen, omdat hierna hun actie staat of valt. Het is het opbouwen van iets geheel nieuws, waarvoor de oude, reformistische methoden geen enkel dienst kunnen bewijzen. Een dergelijke opbouw is een moeizaam proces, zoals dat ook het eerste groeien van de reformistische bewe-

ging was. Het is een proces, dat zich alleen kan voltrekken in en door de strijd en dat hand in hand gaat met de ontwikkeling van het revolutionaire bewustzijn. Dit bewustzijn groeit, naarmate de problemen en hun oplossingen zich duidelijker aftekenen, d.w.z. naarmate de bewegingen groter en krachtiger worden. En omgekeerd groeien de bewegingen zelf in omvang en diepgang naarmate het revolutionaire bewustzijn toeneemt. Op deze wijze voltrekt zich het proces van de ontwikkeling van de klassenstrijd met revolutionaire doeleinden, op geheel nieuwe grondslag. Wie dit alles niet ziet, wie meent, dat de revolutie er maar ineens moet zijn en wie dan, teleurgesteld, zijn activiteit stopzet, is een belemmering voor deze ontwikkeling. Wanneer hij vooruitziet, dat de arbeiders „het toch niet kunnen winnen”, dat zij „toch niet tegen het kapitalisme opklimmen”, ontnemt hij hun de moed om te strijden en verhindert hij hun de lessen te trekken uit hun actie, die zij zo nodig hebben voor de strijd van de toekomst. Met zijn défaitistische geest versmijdt hij alle revolutionaire initiatief, totdat de revolutionaire beweging ook deze hindernis overwint.

Wie werkelijk als revolutionair aan deze bewegingen wil deelnemen, moet juist het omgekeerde doen. Voor de revolutionairen zijn het nu belangrijke dagen. Want op dit ogenblik wordt de grondslag gelegd voor de strijd van de toekomst. Thans is het proletariaat bezig met het reformistisch verleden af te rekenen en nieuwe strijd-methoden en een nieuw bewustzijn te ontwikkelen. In deze strijd moeten de revolutionairen vooraan staan, want hun strijd is van de grootste betekenis voor de klasse. Hun arbeid maakt het mogelijk, bij de vorming van het revolutionaire bewustzijn de ervaringen van de strijd van de gehele klasse in heden en verleden dienstbaar te maken, hun propaganda kan ook het maatschappelijk inzicht bij de arbeidersklasse brengen, dit zij absoluut nodig heeft.

Het is waar, dat thans nog slechts weinigen naar deze propaganda luisteren. Maar dat komt, doordat de onvermijdelijkheid van de strijd nog niet voor ieder duidelijk is. En we kunnen dit ook moeilijk verwachten. Wanneer we thans de arbeiders zeggen, dat het kapitalisme onvermijdelijk tot de ondergang van de mensheid voert en dat slechts de revolutionaire beweging uitkomst kan bieden, dan verzet reeds het instinct van zelfbehoud zich tegen het aanvaarden van deze opvatting.

Want de revolutionaire beweging is nog uiterst zwak, zowel in omvang als ook geestelijk. Veel te klein in aantal zijn de revolutionairen, veel te weinig positief nog zijn hun inzichten. Wie naar de tegenwoordige machtsverhoudingen kijkt, wie niet het diepere inzicht heeft waarom dit alles moet veranderen, moet zich wel verzetten tegen onze stelling, dat er geen andere keus is dan tussen revolutie en ondergang, een stelling waarin hij slechts het doodvonnis over de mensheid kan zien.

De grote massa van de arbeiders kan daarom niet revolutionair worden, voordat de revolutionaire beweging zelf de kracht ontwikkelt, die nodig is om het kapitalisme omver te werpen. Maar de ontwikkeling gaat ook niet langs deze verstandelijke weg. Want de feiten spreken elke dag. De les is snel en onverbiddelijk. Telkens opnieuw worden de arbeiders in de strijd gedreven, een strijd, die zij slechts kunnen voeren, wanneer zij daarin nieuwe methoden en nieuwe organisaties tot ontwikkeling brengen. Deze strijd legt zo de grondslag voor een werkelijk revolutionaire beweging en wanneer deze in de praktijk haar doelmatigheid en haar kracht bewijst, dan groeit ook het inzicht in haar noodzakelijkheid, haar mogelijkheid en haar verdere taken.

Maar de ontwikkeling van deze strijd, de groei van dit bewustzijn kan niet verlopen als een ongeordend proces. Het is nodig, telkens weer de lessen uit deze acties te trekken en ze in de verdere strijd dienstbaar te maken. Wanneer dat niet gebeurt, keert de ontwikkeling telkens weer tot zijn uitgangspunt terug, gaat het bereikte verloren.

Hier ligt de taak van de revolutionairen klaar en duidelijk. Op het volbrengen van deze taak moeten al onze krachten zijn gericht, want hierdoor worden wij tot één van de drijvende krachten van de revolutionaire ontwikkeling.

Vrouwen-actie

Promotietaart van Churchill:

2 m. lang, 80 cm. breed,
1,35 m. hoog, de muren van nougat,
het ranke toentje van witte suiker.

Indien de staking in de havens doorgaat, zal 26 Mei a.s. het vetrantsoen worden verlaagd, kondigt minister Mansholt aan. Dit is het dreigen met de hongerzweep, wat ons niet onbekend is. Immers, de duitse bezetter paste dezelfde methoden toe. De Utrechtenaren zullen zich nog wel herinneren, dat zij in de winter van 1944 hun broodrantsoen gehalveerd kregen wegens sabotage. Echter de z.g. bedreigde voedselpositie heeft vele bezorgde en kordate huismoeders naar de havens doen snellen om zelf de lossing der schepen ter hand te nemen. Ze denken daarmee de voedselpositie van de Nederlandse bevolking te redden. Zij doen precies het tegendeel! Zij redden slechts de voedselpositie van de bezittende klasse. Zij ontnemen de arbeidersgezinnen het voedsel! Want indien het de bezittende klasse lukt de ar-

beiders op het lage loonpeil te drukken, waartegen zij nu in verzet komen, dan zullen dezen het beschikbare voedsel niet kunnen kopen!

De energieke huisvrouwen moesten hun activiteit naar elders verleggen. Als het hun werkelijk menens is met het veilig stellen van het voedsel voor de Nederlandse bevolking, dan moesten zij maar eens gezamenlijk naar de groenteveilingen optrekken, om te verhinderen, dat daar 300.000 kroppen sla doorgedraaid worden. De groente wordt, terwille van de winst, op een zodanig prijspeil gebracht, dat het arbeidersgezin (en dat geldt zeker voor de havenarbeiders), niet regelmatig van voldoende groenten kan worden voorzien. En hoe denken jullie over de ontzaglijke nougat-taart van Churchill? Hoeveel zielen of zuigelingen konden van de suiker en boter genieten, die in die taart verwerkt is? Zouden jullie daar niet eens achterheen moeten? Vrouwenactiviteit is nodig, maar dan op de juiste manier!

VAN DE LEZERS.

Wij ontvingen een uitvoerige beschouwing naar aanleiding van ons artikel „Over Anti-semitisme”. De lezer schrijft o.a.:

„Wat jullie principes betreft, sta ik geheel aan jullie zijde. Ook de vorm van jullie propaganda is mij zeer sympathiek. Zo weinig mogelijk leuzen en zoveel mogelijk scholing. Er schuilt daarin echter het gevaar, een oordeel te vellen, zonder diepgaande bestudering van elk onderwerp apart.”

Dat blijkt wel uit het feit, dat jullie niets begrepen hebt van de enige oplossing van het Joodse vraagstuk: het Zionisme... Zionistisch Palestina zou immers het eerste land kunnen zijn, waar waarlijk Socialisme praktisch verwezenlijkt kan worden... Zionisme is de enige mogelijkheid tot voortbestaan van ons volk... Het is niet meer godsdienst die ons samenbindt, het is iets veel meer subtiels. Noem het ras, noem het volk, geef er alle mogelijke mystieke verklaringen voor, het is er... Het anti-semitisme sluimert in elk volk. Wij zijn een vreemd volk. En voor ons zijn er daarom maar twee oplossingen: of volledige vernietiging door uitroeiing of assimilatie, of een Joods volk in een Joods land... Elke natie heeft recht op een eigen volksbestaan, waarom wij dan niet? Waarom moeten wij onze nationale gebruiken, nationale eigenschappen en gevoelens, doen schillen achter de van volkeren waar wij in de grond van de zaak weinig mee gemeen hebben?”

Op deze korte samenvatting zullen wij hier ook kort trachten te antwoorden:

Als de lezer onze publicaties goed gelezen had, zou hij niet kunnen zeggen dat hij het principieel met ons eens is. Wij wensen, als communisten, toch immers juist opheffing van alle nationale tegenstellingen, wij wensen er geen nieuwe grenzen bij. Het communisme is die maatschappij-vorm, die alle rassen dezelfde rechten en dezelfde plichten zal verschaffen. Hierbij behoort het ras-eigene in 't minst niet in de verdrukking te komen. Integendeel! Inzender erkent, in 'n tweede brief (die wij ontvingen op 'n persoonlijk antwoord aan hem), dat de maatschappij-vorm in Palestina op het ogenblik geen andere dan een kapitalistische kan zijn, Joods- of niet-Joods. En dus is er met 'n Joodse staat, in socialistische zin niets opgelost... Inzender is fout waar

OVER ZIONISME

hij schrijft over Joods-„nationale” gebruiken, eigenschappen, enzovoorts. Dit is geen kwestie van nationaliteit, maar van ras. En de ware semieten, de meest-onvervalste, zijn niet degenen die „Jood” heten, maar zijn... de arabieren!

En dat „subtiel” ongraspbare, dus inderdaad mystische, dat de Joden zou samenbinden, daarvan zijn wij zo vrij niets te geloven! 'n Joods kapitalist staat precies in de zelfde vijandelijke klasseverhouding met 'n personeel als 'n niet-Joodse ondernemer. Joden zijn evenmin 'n „vreemd volk” als dit de negers of de Javanen zijn. Het is ook nergens uit gebleken dat de Joden in Europa en Amerika zichzelf „een vreemd volk” vinden. Als assimilatie wordt opgevat in de zin, dat de bijzondere, waardevolle eigenschappen van de Joden zouden moeten verdwijnen... niemand van ons staat op dit standpunt. De valse theorieën van de Nazi's hebben heel wat verwarring gesticht, blijkbaar ook onder sommige Joden, die zich nu iets anders gaan wenen dan ze werkelijk zijn: mensen met dezelfde goede en minder goede eigenschappen van andere mensen. De afzondering der mensen, het leven in aparte wereldjes willen wij juist bestrijden. Geen nieuwe Ghetto's. De wereld moet open staan voor ieder zonder onderscheid van afkomst. Het Zionisme verdeelt de mensen opnieuw. Ze zou dit althans willen, maar technisch is dat zelfs onmogelijk, want Palestina kan maar 'n heel klein deel van de Joden bevatten! Overigens is het ook napraten van de anti-semiten om te beweren dat er in elk volk Jodenhaat schuilt. Het tegendeel is tijdens de bezettingstijd bewezen. Men moet ook deze zaken zien voor wat ze zijn. Politiek!

V.S.V.-Vergaderingen

HAARLEM. Donderdag 23 Mei, 8 uur.
Gebouw „Nijverheid” Jansstraat.
Onderwerp: „Spanje”

ROTTERDAM. Dinsdag 21 Mei, 8 uur.
Goede Hoopstraat 38 (bij de Maashaven)
Onderwerp: „Spanje en de Democratie”

Jeugdbeweging

*Jeugd, al wie jong is, al wie nu het bloed
In bloemen heeft, wie uit de aarde opgroeit
Jeugdig, zoals een bloesem, met zijn benen
Als stengels vol kracht. Fonkelende jeugd!
Hooft het diep in u: 't Socialisme komt.
Jonge arbeiders en arbeiders!
Doet uw hart open, strome het diep er in,
Laat het zich breiden, door u tot uw toppen,
Wordt Socialisten, schaaft u tot een leger,
En grijpt het kapitaal aan en doodt het.*

(Herman Gorter, „Verzen“ 1903.)

Het hoofdbestuur van de J.G.O.B. (Jongelieden Geheelonthouders Bond) verzoekt ons opname van een lange lijst met adressen waar inlichtingen over die bond te verkrijgen zijn. Het lijkt ons dienstiger voor onze jeugdige lezers en ook voor de J.G.O.B., dat die bond, liefst in een kort en bondig stuk, voor ons blad op schrift stelt, wat zijn doel is en hoe hij dit denkt te bereiken. Wij kunnen ons dan een mening trachten te vormen en deze eveneens in ons blad afdrucken.

Hetzelfde geldt voor de V.J.O. (Vrije Jeugd-Organisatie) afd. Haarlem, die ons wel een lang stuk toezond met verzoek tot opname, doch dat zo verward gesteld was, dat er geen touw aan vast te knopen is. Het langademig epistel, vol met overbekende algemeenheden over oudere en jongerenorganisaties, eindigt met de oproep om zich aan te sluiten en dan zal men wel zien wat die vereniging wil. De

Het Esperanto-congres te Alkmaar

Pasen 1946 hield de Federatie van Arbeiders Esperantisten in het gebied van de Nederlandse Taal (F.L.E.) haar congres te Alkmaar. Wij gevoelen weinig behoefte een volledig verslag van dit congres uit te brengen, niet omdat wij de betekenis van Esperanto voor de klassenstrijd zouden onderschatten, maar wel, omdat van dit congres een dergelijke werking zeker niet uitging. Dat lag echter niet aan het Esperanto, maar aan de volkomen verburgerlijking van de officiële arbeidersbeweging, die op dit congres, waar de allertamste vleugel van de reformisten de boventoon voerde, wel zeer sterk tot uiting kwam. Dit bleek niet alleen uit het erevoorzitterschap van „kamerad-minister Drees — later toen Drees „verhinderd“ bleek, bij gebrek aan beter vervangen door Faulhaber, iemand die tenminste zijn sporen in de Esperanto-beweging heeft verdiend — en uit de toespraak van de burgemeester, in het hollands gehouden, omdat Z.E.d. verzuimd had Esperanto te leren, wat aan de waarde van zijn goede wensen wel iets afdoet. Neen, de gehele sfeer van het congres was van het begin tot het eind vervuld van deze burgerlijke geest, hetgeen dan ook in de verschillende voorstellen en besluiten zeer duidelijk tot uiting kwam.

Van al deze verschillende punten willen we hier alleen maar aanhalen, het voorstel dat werd gedaan om het gebruik van Esperanto bij de U.N.O. te propagieren. Het is overbodig, voor de lezers van „Spartacus“ uiteen te zetten, dat een dergelijke propaganda betekent het volkomen inschakelen van de arbeiders-Esperanto-beweging in de groot-kapitalistische politiek van oorlogvoorbereiding. Voor de sociaal-democraten is

jonge arbeiders moeten echter vooraf worden ingelicht over doelstelling en werkwijze: kort en duidelijk! Er zijn meerdere zelfstandige jeugdverenigingen, o.a. een grote groep in Limburg.

Er is ook een sterke oppositie in het A.N.J.V. tegen het drijven om deze geheel tot een propaganda-orgaan van de C.P.N. te maken. Wij zouden graag die jongeren willen steunen (door eventueel publicaties in ons blad), die ernst willen maken met de klassenstrijd tegen het hun in de eerste plaats aangrijpende „staats-socialisme“. Laten ze ons dan zekelijke gegevens hier toe inzenden.

Aan het ingezonden stuk van Fr. v. P. te Amsterdam hebben we hiervoor niets. v. P. vertelt, dat de A.N.J.V.-candidaat voor de Tweede Kamer, zich volkomen als C.P.-er heeft ontpopt en dat hij daartegen geen bezwaar heeft, mits de A.N.J.V., waarvan v. P. lid is, nu maar openlijk toegeeft een C.P.-organisatie te zijn. Wij menen, dat de jongeren, die strijden willen voor een betere maatschappij daar juist ernstige bezwaren tegen moeten hebben. Of zij zijn bereid zich te laten gebruiken voor de nationale opbouw-propaganda van de C.P. en zich als revolutionaire factor om hals te laten brengen, of zij vormen een eigen, zelfstandige strijdorganisatie die nauw samenwerkt met de volwassenen, welke het eigen optreden der arbeidersklasse op alle mogelijke wijzen wensen te bevorderen.

dat niet erg, omdat zij zelf reeds lang hierbij zijn ingeschakeld. En wanneer de „Federatie“ tot deze propaganda zou besluiten zou dit voor de meeste van haar leden geen grote strijd betekenen. Het antwoord, door het bestuur op dit voorstel gegeven, overtrof echter alle verwachtingen. Het hield zoveel in als: Maak je maar niet dik, want we hebben nog iets veel beters in de pen. Het bestuur van de Federatie blijkt n.l. pogingen in het werk te stellen, om de S.A.T., de natelooze wereldorganisatie van de arbeiders-Esperantisten, ook voor dit standpunt te winnen.

Nu zal de F.L.E., wanneer zij dit wil bereiken, andere weerstanden hebben te overwinnen. Want SAT staat nog steeds op het standpunt van de klassenstrijd en telt een groot aantal revolutionairen onder haar leden. Het klasse-standpunt heeft deze organisatie ook tijdens de oorlog niet verlaten, getuige de in deze tijd uitgegeven manifesten. Bovendien nog heeft de SAT nog kort geleden het aanbod van andere Esperanto-organisaties, om gezamenlijk aan de verbreiding van Esperanto te werken, afgewezen. Want de SAT staat nog steeds op het standpunt, dat de SAT geen doel is, maar alleen een middel in de klassenstrijd en het wijst elke bondgenootschap van de hand met heel- of half-burgerlijke Esperanto-verenigingen, die Esperanto als doel stellen.

Wanneer de F.L.E. dan ook pogingen in het werk stelt om SAT tot het UNO-standpunt te bekeren, dan kan dit niet anders gebeuren, dan door de zeer krachtige revolutionaire vleugel langs organisatorische weg, buiten gevecht te stellen. In dit licht moeten we dan ook zien de grote activiteit van de Nederlandse SAT-afdeling, die kort geleden haar duizendste lid kon boeken. Met allerlei middelen worden Esperantisten zelfs

uit de burgerlijke Esperanto-beweging bewerkt om SAT-lid te worden en zodanig een groot dood gewicht te krijgen, dat de revolutionaire geest moet verstikken.

Tegen dit pogen van de Nederlandse SAT-vertegenwoordigers en hun aanhang in de F.L.E. past alleen de krachtigste tegenstand. Hun poging komt neer op het vernietigen van de SAT-organisatie, die tot aanhangwagen van de neutrale beweging moet worden gemaakt. Onnodig te zeggen, dat de revolutionaire Esperantisten dit nooit mogen en ook nooit zullen dulden. Hoe de pogingen van de reformisten ook zullen uitlopen, een revolutionaire Esperanto-wereldorganisatie zal altijd blijven bestaan.

Over „GEDICHTEN“

Herhaaldelijk worden aan de redactie van „Spartacus“-weekblad bijdragen in dichtvorm toegezonden; zojuist ontvingen wij weer dergelijke van K. J. uit Rotterdam en P. v. W. uit Haarlem. Wij kunnen die evenmin plaatsen als de vorige „gedichten“.

Waarom schrijven deze inzenders geen proza? Omdat ze (het spijt ons voor hen en voor ons) slechts algemeenheden te zeggen hebben, die toch weinig bevorderlijk zijn voor de klassenstrijd. Zij stellen die dan op in een bepaalde vorm en menen dan een gedicht te hebben geproduceerd. 'n Werkelijk gedicht bestaat echter juist niet uit algemeenheden: een kunstenaars-hart wordt ontroerd door bijzonderheden die een ander niet zo dadelijk ziet; zijn persoonlijkheid, gevormd door sociale omstandigheden en „aangeboren“ (?) plus verworven eigenschappen, verwerkt dit bijzondere tot een poëtische uiting. Onder voorwaarde, dat hij (of zij) het talent bezit om, ten eerste 'n vloeiende, als muziek klinkende taal te bezigen, die ook in de vorm afwijkt van het proza en ten tweede zich in beelden te uiten.

Is in de „gewone“ schrifttaal een minder geslaagde vorm, een onjuist gekozen uitdrukking, reeds een bewijs, dat de schrijver zelf nog niet geheel klaar was over hetgeen hij anderen wil mededelen, bij poëtische uitingen is een verkeerd beeld, ja, één onjuiste klemtoon voldoende om het geheel te bederven. En het wemelt in al die „gedichten“ van dergelijke storingen. Het zijn dan ook geen gedichten, maar meestal rijmelarijen, waarbij vaak nog woorden gezocht worden om de rijm zelf en dus elke oprechte ontroering verdwenen is. Goed voorgedragen, lijkt dit maakwerk soms nog wel wat, maar afgedrukt blijkt het weinig, meestal helemaal niets, met poëzie van doen te hebben, wat tevens nauw samenhangt met de schamele inhoud. Wij kunnen deze inzenders geen betere raad geven, dan eens ernstig hun maaksels te vergelijken met de socialistische gedichten van Herman Gorter, Roland Holst niet alleen, maar ook met deze van Van Collem, Adama van Scheltema, en anderen.

„Steun - Postwissel“

Wie deze nog niet heeft opgezonden, stelde dit thans niet langer uit.

Doe het nu!

25 Mei 1946

Prijs 15 cent

6e Jaargang - No. 21

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

Redacteur: TJEERD WOODSTRA Voorl. adres: Beursstraat 17, A'dam-C.	<i>Proletariërs aller landen, verenigt U!</i>	Adres administratie: Trouwingsstraat 811 Postgite 168797 ten name van Uitgeverij „De Vism“ — Amsterdam
--	---	--

Mislukte doorbraak

De verkiezingen voor de Tweede Kamer op 17 Mei hebben geen grote verrassing gebracht. Wel had de Partij van den Arbeid 35 à 40 zetels verwacht en moet zij nu genoegen nemen met 29, de R.K. Volkspartij heeft, als men naar het aantal zetels kijkt, nog iets gewonnen (van 31 zetels in 1937 op 32 in 1946).

Al met al valt te constateren, dat het kiezerscorps in Nederland conservatief is ingesteld. De meeste oude partijen zijn, sommigen met een veranderde naam, in zagenoog dezelfde verhoudingen teruggekeerd. De poging door de Partij van den Arbeid gedaan, om voor haar planpolitiek de kiezers van links tot rechts warm te maken, heeft gefaald. Zo zou dan, zover het op de verkiezingen en de samenstelling van het parlement aankomt, alles bij het oude blijven. Gemarchandeerd en ge-ruip tussen de partijen en in het parlement, gesjacher om ministerzetels en andere staatsbaantjes, het gewone gedoe, het is er en het blijft er. Een bewijs te meer, dat Spartacus gelijk had met te zeggen, dat door het in de stembus gooien van een gemerkt briefje, eens in de vier jaar, geen verandering in de maatschappelijke verhoudingen te bereiken is. Daarvoor zijn andere dingen en is andere activiteit nodig.

Maar hoe vastgeroest in hun oude opvattingen ook de Nederlandse kiezers blijven te zijn en hoe vanzelfsprekend daarop nu jarenlang het politieke gesjacher volgt, de staat zelf, om welks ambten gesjacherd wordt, staat voor geheel nieuwe taken.

De zogenaamde wederopbouw, dat is het weer op gang brengen van het kapitalistische bedrijfsleven, moet door de staat er hand genomen worden. Geen afzonderlijke ondernemer, hoe groot ook, heeft daarvoor de middelen. Ontzaglijke kapitaalsommen zijn daarvoor nodig. Ze moeten voor den dag worden gehaald uit 't oude kapitaalbezit in het land zelf en uit de beleggingen in het buitenland. Er kan geen sprake van zijn, dat het particuliere kapitaal deze taak zelf ter hand kan nemen, want de „opbouw“ is geen zaak, die meteen winst oplevert. Het is een ondernemen op de lange duur, waarvoor alleen de staat de rente van het kapitaal kan

garanderen. Slechts een klein gedeelte van het benodigde kapitaal kan uit Nederland zelf komen, aan een opbouw is alleen te denken als het Engelse en Amerikaanse kapitaal miljarden aan credieten ter beschikking stelt. En weer is het de staat aan wien alleen het kapitaal ter beschikking wordt gesteld. Hij alleen is de ontvanger, en hij alleen kan de rente garanderen voor dit kapitaal. Daarvoor wordt de Nederlandse staat in een vergaande afhankelijkheid van deze grote landen geplaatst, waarbij nog niet eens gedacht is aan de afhankelijkheid van Nederland in verband met de machtspolitiek van deze grote landen.

Als gevolg van dit alles is de taak, die de Nederlandse regering vervullen moet, van te voren vastgelegd. Elke regering, door welke partij ook gevormd, moet ervoor zorgen, dat het kapitaal uit Nederland zelf ter beschikking van de staat gesteld wordt en moet de controle blijven houden over alles wat zij aan het bedrijfsleven ter beschikking stelt. Een regering, die deze taak niet vervult is een onmogelijkheid, zij wordt en door de bezittende klasse van Nederland zelf, en door het buitenlandse kapitaal tot de orde geroepen.

Wij zijn dan ook van mening, dat de nieuwe regering hierin geen verandering kan brengen. De politiek in het teken van de geleide economie vindt voortgang, omdat het niet anders kan. Met het zelfstandig optreden van het particuliere kapitaal is het voorgoed uit. De „Partij van de Vrijheid“, die daarvoor propaganda maakte, vecht op een verloren terrein. De staat wordt de koepelorganisatie van alle kapitaalbezit, zonder welke geen enkel kapitalistisch bedrijf nog kan bestaan. De Partij van den Arbeid, die tot daaraan toe feitelijk de regeringspolitiek bepaalde, heeft zich in haar beleid door dat inzicht

laten leiden. Zij wilde niet noodgedwongen van stap tot stap in deze richting gedreven worden, maar volgens een van te voren vastgesteld plan te werk gaan. Hiervan is tot nog toe niet veel terecht gekomen.

De weerstand van de bezittende klasse in Nederland groeide van dag tot dag, wat ook tot uiting kwam bij de beoordeling van het wetsontwerp over de „bedrijfschappen“. Men verzette er zich tegen, dat de staat de zeggingschap over het bedrijfsleven zou krijgen, zelfs de leiders der erkende vakverenigingen bleken zodanig met de ondernemersorganisaties vergroeid te zijn, dat zij als onderdeel van de „Stichting van den Arbeid“, samen met de bezittende klasse, zich tegen het voornemen van de regering Schermerhorn plaatsten.

De verkiezingen zouden het oordeel van de Nederlandse bevolking brengen. Het zou worden uitgemaakt, of de regering met de planpolitiek haar gang kon gaan, of dat de conservatieve politiek van zoveel mogelijk behoud der oude bezitverhoudingen, de boventoon moest hebben. De uitslag der verkiezingen is niet twijfelachtig. De Partij van den Arbeid heeft geen „doorbraak“ teweeg kunnen brengen, de bevolking van Nederland bleek conservatief, ze houdt vast aan haar oude partijen en met deze aan de oude verhoudingen. De grote meerderheid blijft in het gevolg van haar eigen bezittende klasse en deze heeft zich uitgesproken tegen de planpolitiek van de Partij van den Arbeid. Men staat nu voor de moeilijkheid, dat men de oude bezitverhoudingen zoveel mogelijk wil handhaven en toch gedwongen is deze van geval tot geval te doorbreken. Het wordt een halfslachtige politiek, die van te voren reeds tot mislukking gedoemd is. Het moet nog worden afgewacht of de grote kapitaalsmachten van het Westen bereid zullen zijn hieraan hun steun te geven.

Wat de te voeren politiek ten opzichte van Indonesië betreft, is wel zeker, dat Engeland en Amerika geen genoegen zullen nemen met het herstellen van de oude verhoudingen. Immers, het handhaven van de oude koloniale politiek betekent oorlog in Indonesië en dat zal voornamelijk Engeland weten te beletten. Er gaan stemmen op bij de Partij van den Arbeid,

UIT DE INHOUD:

Mislukte doorbraak
Uit de Mijntrekk
Het erfrecht in Ruiland
Nationalisme en
Vaderlandsliefde
Indonesië werkend en strijdend